गणेशको पाठपूजा विधी

(नेपाली भाषा)

श्री गणेशाय नमः

श्री गणेशको पाठपूजा गरी आफ्नो कार्य सिद्ध गर्नुस् !

प्रकाशकः

आशाकाजी (रूद्रमुनी) बज्राचार्य

त्रिरत्न सेवा खलः

वडा नं. १ चोहेलननी, बुङ्गमती

२०५०

गणेशको पाठपूजा विधी

(नेपाली भाषा)

श्री गणेशाय नमः

श्री गणेशको पाठपूजा गरी आफ्नो कार्य सिद्ध गर्नुस् !

प्रकाशकः

आशाकाजी (रूद्रमुनी) बज्राचार्य

त्रिरत्न सेवा खलः

वडा नं. १ चोह्लननी, बुङ्गमती

२०५०

पुस्तक प्राप्ती स्थान:-

आशाकाजी (रूद्रमुनी) बज्राचार्य

वडा नं. १, चोहेलननी, बुङ्गमती

प्रथम संस्करण

मूल्य:- ५।५०

प्रकाशन मिति:- २०५० बिजया दशमीको उपलक्ष्यमा

मुद्रक:-

मच्छिन्द्र प्रिन्टिङ्ग प्रेस

इखाछें, ललितपुर।

फोन:- ५-२६५०८

श्री:

गणेश चतुर्थी

भाद्रव शुक्ल चतुर्थी श्री गणेशजीको जन्म तिथि हो । यस दिनलाई पर्वचाँड मान्ने चलन छैन तापनि यो ठूलो दिन हो । तर चौथी तिथीमा गणेश मान्ने चलनचाहिं सर्वत्र छ तवै जातमा छ । मङ्गल चौथीलाई कम मान्यता दिएको छैन । उपत्यकामा श्री जल विनायक, श्री अशोक विनायक, श्री चन्द्र विनायक, श्री सुर्य्य विनायक यी ४ र श्री कार्य विनायक गणेश, मङ्गल चौथमा एक दिन दर्शन गर्ने चलन पनि छ । श्री गणेश मङ्गल ग्रहका मूर्ति पनि मानिएको छ, मङ्गल ग्रह दशामा गणेश पूजा गर्नु भन्ने लेखिएको छ ।

चौथी चन्द्र दर्शन दोषको कारण

अघि एकदिन ब्रह्मलोकबाट श्री गणेशजो मर्त्यमण्डलमा ओर्लन लाग्नु भएको थियो । गणेश चन्द्रमासंग भेट भयो । चन्द्रमाको मुख अति राम्रो थियो, श्री गणेशको लम्बोदरत्व (भूँड ठूलो) हस्ति शूण्ड (हात्तिको शूण्ड) देखेर चन्द्रमा

माले हाँस्तो गरे गणेश रिसाएर चन्द्रमालाई श्राप दिनुभयो, कस्तो श्राप भन्ने-तिम्रो रुप कसैले नदेखुन् इत्यादि । अनि लोकमा हाहाकार पऱ्यो, अनि चन्द्रमाले श्री गणेशको स्तुति गरे । स्तुतिबाट सन्तुष्ट भएका गणेशबाट पछि क्षमा प्रदान गर्नु भयो, हे चन्द्रमा ! भाद्र शुक्ल चौथीका दिनमा मात्र तिम्रो दर्शन गर्नेलाई चोरीको कलङ्क लागोस, तर द्वितीयाको दिन तिम्रो दर्शन गर्नेलाई उक्त चोरीको दोष नलागोस् भन्ने वरदान दियो ।

अघि ब्रह्माजीबाट गणेशलाई अग्रपूजा मिले पछि गणेशबाट ब्रह्माजीलाई "हे ब्रह्मा ! तिम्रो सृष्टिमा कुनै बिघ्न नपरोस्" भन्ने वरदान दियो, अनि ब्रम्हाले पनि श्री गणेशको नाना तरहले स्तुति पाठ पूजादि गर्नु भयो । अतः बिघ्न विनायक श्री गणेशको जन्म जयन्ती मनाउनु परम कर्तब्य हो । चन्द्र दर्शन गरेको दोष लाग्ने कारण पनि यही हो । भाद्र शुक्ल द्वितीयाको दिनमा चन्द्रमा दर्शन गर्नु पर्ने कारण पनि यही हो ।

निवेदन

श्री करूणामय (बुङ्गमती लोकेश्वर श्री मच्छिन्द्रनाथ) स्तोत्रको भाषा टिका सहितको पुस्तक प्रकाशित गर्न २०४८ सालमा आर्थिक सहयोग प्रदान गरी सफलपारी दिनु भएका महानुभावहरूलाई धन्यवाद नदिई रहन सक्तिन । यो पुस्तक विभिन्न धार्मिक स्थलमा निःशुल्क प्रदान गर्नुका साथै गत २०५० साल श्रावन ११ गते अष्टमी (पञ्चदान) को शुभ दिनमा श्री मच्छिन्द्रनाथको पानेजुसंघहरूलाई पुस्तक थान ८० दान दिएका छु । साथै बिक्री वितरण समेत गरि आएको छु । यो पुस्तक बिक्री गर्न जिम्मा लिने महानुभावहरूलाई एक दर्जन पुस्तकमा रू २०। छुट दिई आएको छु । यो पुस्तक छपाई खर्च छुट्याई बाँकी रहन आएको बचत रकमबाट पुनः श्री गणेशको पाठ पुजा विधीको पुस्तक प्रकाशित गर्न समेत सफल पारिदिनु भएका पुर्वमहानुभाव दाताहरुलाई पुनः हृदय देखि धन्यवाद ज्ञापन गर्न पाउदा धेरै खुशी लागेकोछ । अस्तु । सर्व भवन्तु मंगलम् ।

प्रकासक

आशाकाजी (रूद्रमुनी) बज्राचार्य

श्री गणेशाय नमः

श्री गणेशको प्रार्थना ।।

बिघ्नेश्वराय बरदाय सुरप्रियाय
लम्बोदराय सकलाय जगद्धिताय ।
नागाननाय श्रुतियज्ञ बिभूषिताय
गौरीसुताय गणनाथ नमो नमस्ते ।।

श्री गणेशको पाठ ।।

ॐ नमो भगबत्ये आर्य श्री गपति हृदयाय: ।। ।। एबंमया श्रुतमेकस्मिन् समय भगबान् राज गृहे विहरतिस्मः । गृद्धकूतपर्वते महता भिक्षुसंघेन सार्द्धऽर्द्ध त्रयोदश भिक्षुसतै । सम्बहुलेश्च बोधिसत्व

महासत्व । तेनखलु पुन समयेन भगवान् आयुष्मानानन्द मन्त्रयेति समयः। कश्चिदानन्द ईमानि गण पति हृदयानि धारयिष्यन्तिः । वाच यिष्यन्तिपर्य्यवष्यन्ति तस्यच सर्वका- र्य्यानि सिद्धानि भविष्यन्ति ।तद्यथा। ॐ नमो स्तुते महागणपतय ।

ॐ गः गः गः गः गः गः ॐ गण पतय स्वाहा । ॐ गणाधिपतये स्वाहा । ॐ गणेश्वराय स्वाहा। ॐ गणपति पूजिताये स्वाहा। ॐ कत २ मत २ हर २ बिदर २ हन २ गृन्ह २ घाम २ भञ्ज २ जम्भय २ स्तम्भय २ मोहय २ दह २ ददापय २ धनादि सिद्धि मे प्रयच्छ स्वाहा ॥

ॐ नमो रुद्रावताराय स्वाहा। ॐ अद्‌भुत बिन्दु क्षुभित बिमल चित्त महाहासं समागच्छति महाभय महा बल पराक्रम महाहस्ति दक्षिणाय प्रभो ददापय ॐ ननोस्तुते महागण पतये स्वाहा। ॐ गः गः गः गः गः गः गः गः ॐ गणपतये स्वाहा। ॐ गणाधिपतये स्वाहा। ॐ गणेश्वराय स्वाहा। ॐ गणपति पूजिताय सिद्धि देहिमे स्वाहा।

ॐ कुरु २ स्वाहा। ॐ सुरु २ स्वाहा। ॐ मुरु २ स्वाहा। ॐ तुरु २ स्वाहा। ॐ नमोस्तुते महागण पतये स्वाहा। मम सपरिवारस्य सर्व सत्वानाञ्च शान्ति कुरु स्वाहा ॥

इमानि आनन्द गणपति हृद यानि यःकश्चित कुलपुत्रो वा कुल दुहिता वा भिक्षुवा भिक्षुनी वा उपासको वा उपासिका वा यत्कि ञ्चित्कार्यं मारभते मन्त्रसाधनं वा त्रिरत्न पूजां वा देशान्तर गमनं वा राज कुल प्रवेशनं वा अन्यद् दानं तेन वुद्धं भगवन्तं पुजां कृत्वा आर्य्यं गणपति हृदयं सप्त वारानु-च्चारयि तव्यं । तस्य सर्वाणि सिद्-ध्यन्ते नात्र संशयः । तस्य सर्व-कलि कलह डम डिम विग्रह् विवा देषु नित्यं स्मरणं कर्तव्यंसर्वे प्रशमनं गच्छन्ति । दिने २ कल्पमुत्थाया सप्त बारान्नुच्चारयि तव्यं महा

सौभाग्यं भविष्यति । राजकुल
गमनकाले महाप्रशाबो भविष्यति
श्रुतिधरो भविष्यति नचास्य कस्य
चित्महाव्याधयो भविष्यति न कस्य
चिदवतार प्रेक्षिणोऽवतारं गवेक्षिल
पस्यति । न चास्य बोधिचित्तान्त
रायो भविष्यति ॥ जातौजातौ
जातिस्मरो भविष्यति। इद्मेबोचद्
भगवान्नायुष्मा नानन्स्ते च भिक्षुवो
बोधिसत्वा महासत्वः सा च सर्वा
बति पर्षत्सदेव मानुषा सुर गरूड
गन्धर्वश्च लोको भगवद भाषित
मभ्यनन्दन्निति ॥ आर्य्यं गणपति
हृदयनाम धारणी परि समाप्ता ।

पूजा (३ पल्ट) हात धुने

ॐ ह्रीः स्वाहा ३ ॥

जोउमा पानी छुर्नें, पूजा छुने ।

ॐ नमो भगवते पुष्प केतुराजाय
तथागता यार्हते सम्यक्संवुद्धाय ।।
तद्यथा ।। ॐ पुष्पे पुष्पे महापुष्पे
सुपुष्पे पुष्पोद्भवे पुष्प संभवे
पुष्पावकिरणे स्वाहा ।। इदं पुष्प
भाण्डं संकल्पयाम्यहं ।।

देवतालाई पानी चढाउने

जलार्घं नम प्रत्यर्घं नम पाडौपाडार्घं नम

टिका लगाउने

चण्डन मल योद् भुतं कस्तुरी
कुंकुमादिकां शैलेय धन सारंच
गृन्हत्वं परमोदतां ।।

बस्त्र चढाउने ।।

इदंते परम बस्त्रं नानारंगो पशोभितं ।।
ददामि प्रीत्या प्रति गृन्ह यथा सुख ।।

थरी २ को फूल फूलमामा चढाउने

मालति माधवि जाति मदारब चंपकादिभी ।। इत्यादि पुष्पं संयुक्तं रोहण पुष्पं मालीका ।। पुष्पं समर्पयामि नमो नमः ।।

नैवद्य चढाउने ।।

नैवद्य सर्व संयुक्तं खाद्यभोज्य समन्वितं । भक्ष भोज्य समायुक्तं प्रति गृह्यतां ।।

लड्डु चढाउने ।।

ॐ मोदकाणि विचित्रानी नाना पक्वाभानि दधिनिच ।। बिचित्र रस संयुक्त तथापुप समन्वितः फेनिकाः घृत पुराद्याप्रति गृह्यता ।।

मृतपान

ॐ अमृतय २ यहिं अमृतधाराय स्वाहा

फलमुलादि चढाउने

समत्फलं स धात्री च कर्कति पनसा दिकं एत दिब्यामृत एतत्मुलं सबं प्रभक्षत्वं यथ्यछ्या ॥

पान सुपारी मसला चढाउने ॥

पुङ्गि फलं स ताम्वुलं नालिकेल समन्वितं ॥ लबं गिराद्य संयुक्त तामुलं प्रति गृह्यता ॥

दिप र धूप चढाउने ॥

दिपोयं हृत्यं छवातं सर्वतिमिर नाशकं घृत तैल समुज्वालं मया दतं प्रति गृह्यता इदं बजृ धूप दीप समरपयामो नम नमोः ॥

दक्षिणा चढाउने ॥

यथानु लभ्यते द्रब्यं दक्षिणाय

प्रयच्छति । धर्मार्थ काम मोक्षं च प्राप्नोति भक्तिमानसः ॥

लावा चढाउने गर्ने

ये धर्मा हेतु प्रभवा हेतुस्तेषां तथागत ह्यवद त्तेषांच योनिरोध एवंवादी महाश्रवणः ॥

श्री कार्यविनायकको स्तोत्र

नमो गणपतये:

गणानां गणपतिश्चैव गजवक्र स्त्री लोचनाः परसत्वो छुरं नित्यं बरद श्च बिनायकः ॥१॥ हेरम्बो परमं देवो कार्य्य सिद्धि बिनायकः । सौभाग्य रूप संम्पन्न देहिमे सुख सम्पदम् ॥२॥

इति श्री कार्य्य विनायक स्तोत्रं समाप्तम् ।

श्री चन्द्र विनायक नमः

श्री चन्द्र विनायक स्तोत्र

गणपतिश्च हेरम्वो विघ्नराजो
बिनायकः ।
देवीपुत्रो महातेजो महाबल परा-
क्रमः ॥१॥
महोदरी महाकाय एकदन्त गजाननः
श्वेत बर्णो महादीप्त स्त्रिनेत्रो
गणनायकः ॥२॥
अक्षमालाचमूलंच दक्षिणेकरसंस्थितम्
परशु मोदक पात्रंच बाम हस्ते
विधारणम् ॥३॥
नानापुष्पधरदेव नानागन्धा नुलेपनम्।
नानायज्ञो पबीताङगं नानाकच्छु
विनाशनम् ॥४॥

देवासुरमनुष्यादिसिद्ध गन्धर्ववन्दितम्
त्रैलोक्य विघ्नहर्त्तार मारूधारूढं
नमाम्यहम् ।।५।।

इति श्री गणपति स्तोत्रं समाप्तम् ।

जल विनायक स्तोत्र

नमो विघ्नान्तकाय

नमामि विघ्नान्तक पाद पङ्कजं
यदाश्रयाधार विनायकोसौ ।
निर्बाधं विघ्नाचिर राजलोके
लोकेश लोकैरपि पूज्यपादः ।।१।।
आपन्नसत्वा च नवीर दक्षं
दुष्टाहि तत्रासन भीमरूपम् ।
त्वद्वाहनं, तं गणपं नतोस्मि
स्तोतुं नशक्लोमि भवन्महिम्नः ।।२।।
लोकोत्तरं त्वां किमु बर्णयामि

त्व द्वाह्पादाब्ज नतिं समीहे ।
मम क्षमा गांसि नभो नमस्ते
मन्येऽपराध्रं कृत कृत्य मेब ॥३॥
विघ्नातको द्यापिर राज तीरे
सलम्व कर्ण सहनागराजः ।
यत्सेवया विघ्नहृतिश्च कार्य
सिद्धिस्तथा नाग भयस्यहाविः ॥४॥

इति श्री जल विनावक स्तोत्रं समाप्तम् ।

श्री गणेश स्तोत्र

प्रणम्य शिरसा देवं
गौरी पुत्र विनायम् ।
भक्तयायः सस्मरे नित्य
मायुःकामार्थं सिद्धये॥१॥
प्रथम बक्रतुण्डं च
एकदन्तं द्वितीयकम् ।

तृतीयं कृष्ण पिङ्गाक्षं
गजवक्त्रं चतुर्थकम् ॥२॥
लम्बोदरं पञ्चमं च
षष्ठं बिकटमेव च ॥
सप्तमं बिघ्नराजं च
धुम्रवर्णं तथाष्ठमम् ॥३॥
नवमं भाल चन्द्रं च
दशमन्तु विनायकम् ।
एकादशं गणपतिं
द्वादशतु गजाननम् ॥४॥
द्वादशै तानि नामानि
त्रिसन्ध्यं यः पठेन्नरः ।
न च विघ्न भयंतस्य
सर्वसिद्धिकरं परम् ॥५॥
बिद्यार्थी लभते बिद्यां

धनार्थी लभते धनम् ।
पुत्रार्थी लभते पुत्रान्
मोक्षार्थे लभतेगतिम।।६।।
जपेद् गणपति स्तोत्र
षड्भिर्मासैः फलं लभेत् ।
संवत्सरेण सिद्धिं च
लभतेनात्र संशयः ।।७।।
अष्टानां ब्रह्मणानाञ्च
लिखित्वा यः समर्पयेत् ।
तस्य बिद्या भवेत् सर्वा
गणेशस्य प्रसादत ।।८।।
इति श्री गणेश स्तोत्रम् समाप्तम् ।

श्री गणेश स्तुति

श्री गुरु गणेश मङ्गलमूर्ति
चरण म पुच्छु तिम्रो सभक्ति ।।धु.।।

हे शिवसुत हे गौरी पुत्र,
हे विघ्नराज, हे भालचन्द्र
पाऊँ तिम्रो दिव्य दर्शन,
म भक्तलाई लेऊ शरण ।।१।।
हे गणाधिप हे गणनायक,
हे गुरु गणपति हे विनायक
पाऊँ तिम्रो सुन्दर सुसृष्टि
देखुं उज्यालो म यो सृष्टि
हे प्रभू गजमुख हे एक दन्त
हे लम्बोदर हे प्रभु विकट
जपिरहुँ नाम तिम्रो अनन्त
हरिदेऊ सब दुःख संकष्ट ।।३।।
हे हेरम्ब हे द्वै मातुर
न तिमी गर्छौं कहिले आतुर
तिम्रो सानो मूषक वाहन

सिद्धगर्दछौं,सत्कार्यमहान।।४।।
एक हातमा पुस्तक तिम्रो,
अर्को हातमा लिई बञ्चरो
दिन्छौं अभय मुद्रामा वर
छलड्डू मिठो खानेरहर ।।५।।
हे लोक नेत्र – बुद्धिविवेक,
सत्कार्यका हे फलदायक !
तिम्रो कोमल आकृति पावन,
मगमगाओस् योहृदयउपवन।६।
हे शुभेश ! ऋद्धि सिद्धिदायक
हे जगज्योति हे जगरक्षक
गरि देऊ यो तनमा वास
छर्नसकुं चारैतिर सुवास ।।८।।
हे मंगलदायक हे पूज्यदेव
देवका पनि हें पूज्यदेव,

गर्दछु म प्रणाम हार्दिक स्तुति
देऊ ममाज्ञान र सद्बुद्धि ।।८।।

इति श्री गणेश स्तुति समाप्त ।

प्रकाशकबाट प्रकाशित पुस्तकहरू:-

१) श्री बुङ्गमलोकेश्वर स्तोत्र

२) गणेशको पाठपूजा विधी

मुद्रक:- मच्छिन्द्र प्रिन्टिङ्ग प्रेस, ललितपुर फो· ५-२६५०८